LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Alueellinen vastuumuseo
Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

Lausunto
D/6026/12.03.02.03/2026
24.11.2026

Työ- ja elinkeinoministeriö / Eija Kinnunen

Viite: Lausuntopyyntö 29.10.2026

Asia: Toivila-Hikiä 2x (400+110 kV) lunastuslupahakemus, Padasjoki

Fingrid Oyj suunnittelee rakentaa Jämsän Toivilan ja Hausjärven Hikiän sähköasemien välille kaksi uutta 400+110 kV voimajohtolinjaa. Rakennettavat voimajohdot alkavat Fingridin omistamalta Jämsän kaupungissa sijaitsevalta Toivilan muuntoasema -nimiseltä kiinteistöltä, kiinteistötunnus 182-432-18-2, ja päättyy Hausjärven kunnassa sijaitsevalle Hikiän muuntoasema -nimiselle kiinteistölle, kiinteistötunnus 86-404-1-465. Voimajohdot sijoittuvat pääsääntöisesti nykyisten, hankkeen yhteydessä purettavien Toivilan-Hikiän välisten 220 kV:n rakenteella rakennettujen voimajohtojen paikalle. Lisäksi hankkeessa siirretään nykyistä Kangasala-Toivila 400 kV voimajohtoa Toivilan sähköaseman ympäristössä. Päijät-Hämeen osalta suunniteltu johtolinja kulkee Padasjoen kautta.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa kyseisen voimajohdon lunastuslupahakemuksesta. Voimajohtohankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu Alajärvi-Hikiä 400+110 kV voimajohtohankkeen YVA-menettelyssä, josta viranomainen on antanut perustellun päätelmän 21.3.2023.

YVA-selostuksen mukaan Toivila-Hikiä johtoalueelle sijoittuu seuraavat arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet: Kähöjoki 2 (Jämsä), Soutsalmi (Padasjoki) ja Ylinen Viipurintie, Siltala (Hämeenlinna). Hakijalta on pyydetty 28.10.2026 lisätietoja johtoalueelle sijoittuvien kohteiden huomioimisesta suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. Kyseessä on keskeinen kantaverkon kehittämistä koskeva hanke. Asianumero: VN/7450/2025.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 29.10.2026 päivätystä aineistosta pyydettynä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Alueellinen vastuumuseo ei lausu hankkeesta muinaismuistoihin liittyen. Museovirasto vastaa lunastuslupalain (768/2004) mukaisista muinaismuistoasioista ja lausunnoista silloin, kun lupaviranomainen (MML tai TEM) pyytää lausunnon YVA-menettelyä vaativien hankkeiden lunastuslupahakemuksesta (viitaten *ELY-MML-TEM-MV yhteistyö kokousmuistioon 13.11.2025 aiheesta: Muinaismuistot lunastuslupalain mukaisissa hankkeissa*).

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/6026/12.03.02.03/2026
24.11.2026

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Padasjoella voimajohtoreitti leikkaa samanaikaisesti useaa arvoaluetta, joista kaksi on valtakunnallisesti arvokkaita. Nämä ovat Vesijaon kylän rakennettu kulttuuriympäristö ja Auttoisten ja Vesijaon valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue (Museovirasto RKY 2009, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021). Näiden lisäksi johtoreitti kulkee maakunnallisesti arvokkaiden Vesijaon kylän ja Toritun kylän kulttuuriympäristöjen sekä Auttoisten ja Vesijaon, Toritunharjun sekä Isoharjun maisema-alueiden läpi. Vaikutusalueelle sijoittuvat myös maakunnallisesti merkittävät Auttoisten ja Kaukelan kylien kulttuuriympäristöt. (MARY 2, 2024).

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä uuden voimajohdon vaikutusten arvioitiin jäävän kokonaisuudeltaan vähäisiksi tai melko vähäisiksi, etenkin, koska voimajohto sijoittuu suurelta osin olemassa olevaan johtokäytävään. Tämä toteutuu lunastuslupahakemuksen aineiston perusteella myös Padasjoella. Olemassa olevien johtokäytävien hyödyntäminen vähentää uuden infrastruktuurikäytävän avaamisesta aiheutuvia vaikutuksia kulttuuriympäristöön ja maisemaan verrattuna kokonaan uuden johtoreitin toteuttamiseen. YVA-menettelyssä on kuitenkin todettu, että rakenteiden korkeuden kasvu aiheuttaa muutoksia erityisesti Vesijaon, Sammilanjärven ja Toritun alueilla. Uusien korkeampien rakenteiden vaikutukset voivat paikallisesti olla jopa merkittäviä, ja YVA-menettelyn perustellussa päätelmässä vaikutuksia on kehotettu lieventämään. Arvoalueet Padasjoella ovat kuitenkin laajoja ja näin ollen kokonaisvaikutus on arvioitu melko vähäiseksi. Fingridin ja yhteysviranomaisen pitämässä YVA-menettelyä koskevassa kokouksessa (12.6.2023) on käsitelty YVA:ssa ilmenneitä merkittäviä ympäristövaikutuksia sekä niitä koskevia lieventämistoimenpiteitä. Rakenteiden korkeudesta aiheutuvat maisemavaikutukset on huomioitu kokouksen muistiossa seuraavasti: *Voimajohto rakennetaan jännitteeltään suurempana kasvattamaan siirtokapasiteettia, samaan pylvääseen sijoittuu lisäksi 110 kV virtapiiri. Pylväiden korkeuden kasvua nykyisestä ei ole mahdollista lieventää suunniteltua enempää. Pylväät rakennetaan niin matalana, kuin sähköturvallisuus ja käyttövarmuus sen sallii.*

Vastuumuseo pitää tärkeänä, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ominaispiirteiden säilyminen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää sen varmistamiseen, että Vesijaon kylän ja Toritun kylämaiseman kannalta keskeiset näkymät sekä avoimen kulttuurimaiseman hahmottuminen säilyvät mahdollisimman hyvin, ja maisemavaikutukset pysyvät mahdollisimman vähäisinä. Mikäli hankkeen jatkosuunnittelussa tehdään sellaisia muutoksia, joilla voi olla vaikutuksia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin, tulee alueelliselle vastuumuseolle varata mahdollisuus lausua muutosten kulttuuriympäristövaikutuksista.

Lisäksi vastuumuseo toteaa, että se on kiinnittänyt YVA-menettelyn yhteydessä huomiota arvokkaisiin kulttuuriympäristöalueisiin kohdistuvien maisemavaikutusten havainnollistamiseen. Käytettävissä olevasta lunastuslupahakemuksen aineistosta ei ilmene, onko vaikutusten havainnollistamista myöhemmissä suunnitteluvaiheissa täydennetty. Vastuumuseon näkemyksen mukaan erityisesti

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/6026/12.03.02.03/2026
24.11.2026

Vesijaon ja Toritun kulttuuriympäristöihin kohdistuvien maisemavaikutusten havainnollistaminen olisi hyödyllistä hankkeen jatkosuunnittelussa.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa lunastuslupahakemuksesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Tomi Kuljukka
rakennustutkija	Paula Puura

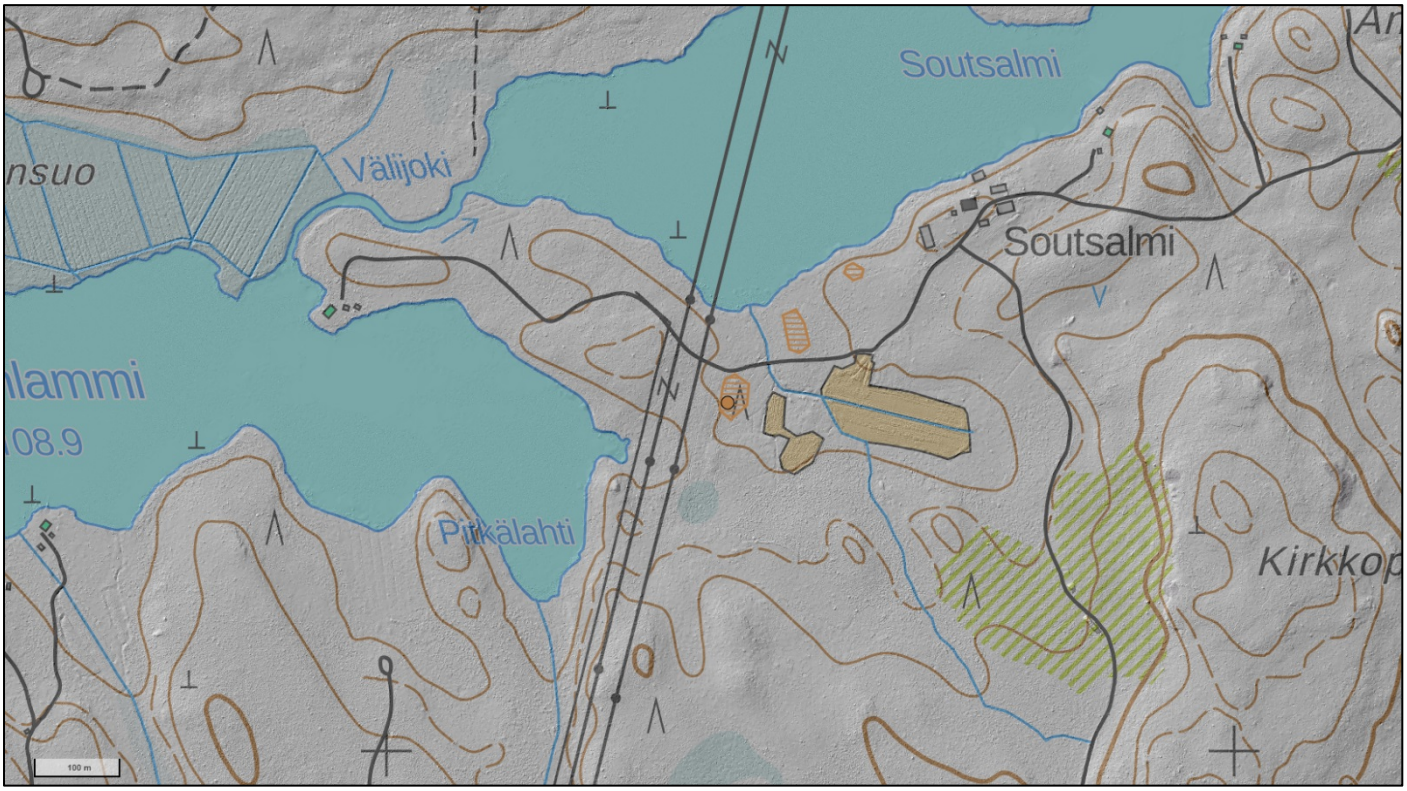
Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto, Padasjoen kunta

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/6026/12.03.02.03/2026
24.11.2026

Karttaliite

Ote Museoverkon kartasta. Muu kulttuuriperintökohde merkitty ruskealla ympyrällä ja rasterikuviolla voimajohtolinjan itäpuolelle.

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi